

Ypäjän kunnanvaltuustolle

YPÄJÄN KUNNAN TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2023

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Valtuusto on asettanut tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Kunnanvaltuusto valitsi toimikaudelle 2021 – 2024 tarkastuslautakunnan, joka aloitti toimintansa 1.8.2021 ja toimii kevääseen 2025 asti:

Tarkastuslautakunnan jäsenet:
Virve Saarikoski, puheenjohtaja
Jari Rämö, varapuheenjohtaja
Markus Hollo, jäsen
Päivi Alanko, jäsen
Hanna Laine, jäsen

varajäsenet:
Piia Vastamäki
Ville Mäenpää
Aleksi Karppelin
Nina Schulman
Heidi Moilanen

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut tilintarkastaja Sari Isaksson.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu kuntalain 121 §:n mukaisesti arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta valmistelee hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, joista valtuusto päättää.

Tarkastuslautakunta on tehtävänsä suorittamiseksi kuullut johtavia viranhaltijoita, perehtynyt valtuuston, hallituksen ja lautakuntien toimintaan, vuoden 2023 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan vuosille 2024-2025. Tarkastuslautakunta arvioi tavoitteiden toteutumista perehtymällä myös vuoden 2023 toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen sekä tilintarkastajan tarkastuslautakunnalle esittämiin raportteihin.

Lakisääteisen tilintarkastuksen on suorittanut BDO Audiator Oy. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Sari Isaksson.

2. Edellisvuoden arviointikertomuksen suositukset ja toimenpiteet

Tarkastuslautakunta kehotti vuoden 2022 arviointikertomuksessa konserniohjeen päivityksen saattamisesta valmiiksi. Toivottiin myös omistajapoliittisten linjausten saattamista päätökseen.

Omistajapolitiittiset linjaukset tulee tehdä ja konserniohje päivittää.

3. Kunnan talous

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää, taseeseen on kertynyt ylijäämää 4,9 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmassa tulevien vuosien tulokset näyttävät hieman ylijäämäisiltä, mutta talouden tasapainoon on hyvä kiinnittää huomiota, että tulot riittävät kattamaan menot jatkossakin.

Toteutunut tulos tilikaudelta 2023 oli 1.004.240 euroa ylijäämäinen.

Talousarvioon verrattuna verotulot ylittyivät 324 tuhannella eurolla ja valtionosuudet 22 tuhannella eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 103 tuhatta euroa arvioitua paremmin ja toimintakulut jäivät 114 tuhatta euroa arvioitua pienemmäksi.

Kunnan lainamäärä oli 612 euroa/asukas eikä juurikaan muuttunut edellisvuodesta. Lainamäärä on selvästi kuntien keskimääräistä lainamäärää alhaisempi.

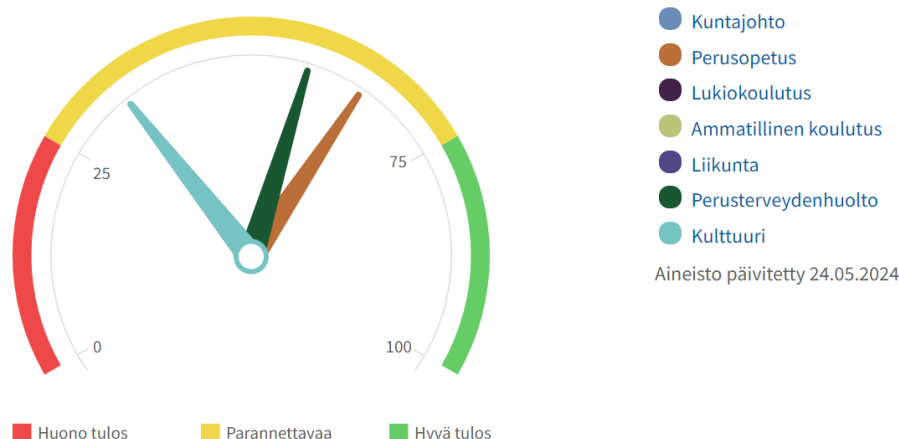
4. Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

Sosiaali- ja terveystalouden siirryttyä hyvinvointialueille, kunnalle jäi tehtäväksi edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnan tulee asettaa strategisessa suunnittelussaan tavoitteita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Kunta on laatinut ensimmäisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2023 – 2025. Jatkossa olisi hyvä esittää toiminnan kehittymisestä esimerkiksi TEA-viisarin ja hyte-kertoimen lukuja myös toimintakertomuksessa, jotta voidaan onko tehtävässä onnistuttu. Tälle toiminnalle tulee esittää tavoitteet talousarviossa kaikille kunnan toimialoille, koska hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kytkeytyy käytännössä kunnan lakisääteisiin tehtäviin.

TEA-viisari tuo esille kuntien toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. TEA-viisari on lyhenne terveydenedistämistä aktiivisuudesta ja sen viisarit kuvaavat eri lakisääteisiä palveluita, joista sektorin kokonaisuus koostuu. TEA-viisarin tarkoitus on kuvata eri toimialojen kehittämistarpeita ja vahvuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Yleisellä tasolla Ypäjän kunnan Tea-viisari näyttää nyt seuraavalta:

Kaikki sektorit : Ypäjä 2023

THL TEA-viisari Ypäjän kunta 2023. (Lähde: teaviisari.fi)

Numeraalisesti esitettynä tulokset osoittavat, että Ypäjän kunnan eri osa-alueiden mittaustulokset ovat alhaisemmat kuin maakunnassa tai koko maassa keskimäärin, perusopetuksessa ollaan koko maan keskiarvon tasolla.

Pisteet	Ypäjä	Kanta-Hämeen maakunta	Koko maa
Kaikki sektorit	50	67	70
Kuntajohto	34	79	83
Perusopetus	64	63	64
Lukiokoulutus	..	67	65
Ammatillinen koulutus	..	66	64
Liikunta	..	67	72
Perusterveydenhuolto	57	60	70
Kulttuuri	34	68	71

TEA-viisarin tulosten vertailua. (Lähde: teaviisari.fi)

5. Arvio valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamisesta

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen toimintakulut alittuivat 5 tuhannella eurolla ja toimintatuotot ylittivät 77 tuhannella eurolla.

Kunnanhallituksen tulee huolehtia siitä, että kunta pysyy elinvoimaisena. Yrittäjien ja yritysten toimintaedellytyksiä pitää kehittää. Yhteistyö muihin kuntiin, järjestöihin sekä mediaan tulee pitää aktiivisena. Myös kuntalaisten ajatuksia ja ideoita on hyvä kuulla.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan talousarvio ei toteutunut suunnitellusti. Toimintatuotot alittuivat 17 tuhannella eurolla ja toimintakulut ylittyivät 59 tuhannella eurolla.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisena toimii hyvinvointityö. Ensimmäinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valmistuivat vuoden 2024 alussa.

Teknisen lautakunnan lupajaosto

Teknisen lautakunnan lupajaoston talousarvio toteutui lähes suunnitellusti. Toimintatuotot alittuivat 9 tuhannella eurolla ja toimintakulut alittuivat 7 tuhannella eurolla.

Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan talousarvio toteutui suunniteltua paremmin. Toimintatuotot ylittyivät 54 tuhannella eurolla ja toimintakulut alittuivat 58 tuhannella eurolla.

Investoinnit

Investointimenoja oli talousarviossa 1,7 miljoonaa euroa, toteutuma oli 851 tuhatta euroa (51,2 %). Suurimmista hankkeista palvelukeskuksen muutostyö, kaavateiden perusparannus, vesijohto- ja viemäriverkoston saneeraus ja täydennysrakentaminen eivät toteutuneet vielä 2023 suunnitellusti.

Yhteenveto

Konserniyhtiöille tulee asettaa konserniohjauksellisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita talousarviossa ja tilinpäätöksessä esittää niiden toteutuminen.

Kunta on panostanut merkittävästi kuntalaisten viihtyvyyteen ja liikuntamahdollisuuksiin. Ypäjä on esimerkki siitä, että pienikin kunta voi menestyä. Ypäjällä on hyvä elää ja asua.

Ypäjällä 4. päivänä kesäkuuta 2024

Virve Saarikoski
puheenjohtaja

Jari Rämö
varapuheenjohtaja

Markus Hollo
jäsen

Päivi Alanko
jäsen

Hanna Laine
jäsen